

Datum : 13 april 2010

Meer voorlichting gewenst in sportscholen en fitnesscentra over gezondheidsrisico's van doping

Sporten in sportscholen en fitnesscentra draagt bij aan een gezonde leefwijze, vooral als er geen doping wordt gebruikt. Middelen om de prestatie te verhogen of om een gespierd en slank uiterlijk te krijgen, zijn schadelijk voor de gezondheid en kunnen nadelige fysieke en psychische effecten hebben. Daarom adviseert de Gezondheidsraad om met gerichte voorlichting sporters te informeren over de risico's van deze middelen.

Advies

De Gezondheidsraad brengt een advies uit over het gebruik van doping in sportscholen en fitnesscentra en de schadelijke gevolgen voor de gezondheid. In het advies *Dopinggebruik in de ongeorganiseerde sport* worden gegevens verstrekt over de aard en de omvang van het gebruik en over de gezondheidsschade van de diverse middelen die worden gebruikt.

In Nederland doen ongeveer twee miljoen mensen van 15 jaar en ouder aan fitness. In het licht van de doelstelling in het volksgezondheidsbeleid om meer te bewegen, is dat een goede zaak. Volgens eerder onderzoek van TNO heeft 8,2 procent, ongeveer 160 000 mensen, doping gebruikt in het jaar van onderzoek.

Men gebruikt diverse middelen, zowel om de prestatie te verbeteren, als om de bijwerkingen van doping tegen te gaan, evenals middelen om een slank of gespierd lichaam te verkrijgen.

Gezondheidsschade

In het advies worden negentien dopingmiddelen besproken. Per middel worden de risico's van het gebruik en – voor zover bekend – de omvang van het gebruik besproken. Voor al die middelen geldt dat er op korte en langere termijn gezondheidsschade kan optreden, zoals hart- en vaatziekten, aandoeningen van nieren en lever, en psychische aandoeningen zoals verslaving en depressie. De precieze omvang van de schade is zonder nader onderzoek niet vast te stellen.

Dopingbeleid

De Gezondheidsraad is van mening dat het dopingbeleid niet los kan worden gezien van het middelenbeleid dat de Nederlandse overheid voert bij het gebruik van schadelijk stoffen: preventie staat bij dit beleid centraal.

De Gezondheidsraad ziet een aantal mogelijkheden om het huidige dopingbeleid te verbeteren: het verschillend benaderen van te onderscheiden doelgroepen (twijfelaars versus gebruikers, jongeren versus ouderen, enzovoort); invloed uit proberen te oefenen op de opvatting van gebruikers dat het risico acceptabel is ten opzichte van het na te streven doel; en het na onderzoek op den duur beschikbaar stellen van goede gezondheidstests (zelftests of onderzoek/begeleiding door een arts die de gezondheid van dopinggebruikers periodiek controleert).

Voorlichting en onderzoek

Voorlichting en onderzoek spelen een belangrijke rol bij het voorkómen en beperken van onnodige en ongewenste ernstige gezondheidsschade van de gebruiker. Management en personeel van sportscholen én huis- en sportartsen dienen binnen het voorlichtingstraject ieder een specifieke rol te spelen. Daarnaast is onderzoek gewenst naar de wijze waarop de gezondheidszorg beter aan kan sluiten bij vragen en klachten van dopinggebruikers, en naar de mogelijkheid om programma's die momenteel bij drugs, alcohol, en roken succesvol zijn, toe te passen in het dopingbeleid.

Samenstelling commissie:

• prof. dr. M. M. Levi, hoogleraar inwendige geneeskunde, Academisch Medisch Centrum, Amsterdam, *voorzitter* • prof. dr. P.A.B.M. Smits, internist en farmacoloog, Universitair Medisch Centrum St Radboud, Nijmegen • prof. dr. J. Meulenbelt, internist, intensivist en toxicoloog, Universitair Medisch Centrum Utrecht tevens Hoofd Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) en geaffilieerd met het Institute for Risk Assessment Sciences • prof. dr. F.M. Haaijer-Ruskamp, hoogleraar klinische farmacologie, Universitair Medisch Centrum Groningen • prof. dr. A.J. van der Lely, hoogleraar endocrinologie, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam • dr. W.de Ronde, endocrinoloog, Vrije Universiteit Medisch Centrum, Amsterdam • dr. ir. M. Hilhorst, ethicus, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam • prof. dr. W.W. van Solinge, hoogleraar klinische chemie en laboratoriumgeneeskunde, Universitair Medisch Centrum Utrecht • prof. dr. D. van de Mheen, hoogleraar verslavingsonderzoek, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam / directeur IVO • prof. dr. H. Kuipers, hoogleraar bewegingswetenschappen, Universiteit van Maastricht • dr. L.A. van Ginkel, analytisch Laboratorium voor Voedings- en Residu Onderzoek van het RIVM, Bilthoven • drs. O.M. de Hon, dopingautoriteit, Capelle aan den IJssel, *adviseur* • mr. P. de Klerk, ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport, directie Sport, Den Haag, *waarnemer* • drs. M. Koornneef, MPH, ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport, directie Sport, Den Haag, *waarnemer* • mr. L.F. Stultiëns, Gezondheidsraad, Den Haag, *secretaris tot 1 januari 2010* • dr. C.A. Postema, arts, Gezondheidsraad, Den Haag, *secretaris*

De publicatie Dopinggebruik in de ongeorganiseerde sport (nr 2010/03) is te downloaden van www.gr.nl en in een papieren versie op te vragen bij het secretariaat van de Gezondheidsraad, fax (070)340 7523, e-mail: order@gr.nl. Nadere inhoudelijke inlichtingen verstrekt dr. C.A. Postema, arts, tel. (070)340 , e-mail: c.postema@gr.nl.